

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23.01.2008, sp. zn. 29 Odo 625/2006, ECLI:CZ:NS:2008:29.ODO.625.2006.1

Číslo: 81/2008

Právní věta:

Bylo-li do obchodního rejstříku zapsáno nařízení exekuce na majetek společníka, nelze tento údaj z obchodního rejstříku vymazat ani tehdy, byla-li exekuce následně zastavena proto, že povinný dlužník částku před jejím nařízením uhradil. Přitom není vyloučeno, aby rejstříkový soud v rámci „ostatních skutečností“ zapsal zastavení exekuce do obchodního rejstříku.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 23.01.2008

Spisová značka: 29 Odo 625/2006

Číslo rozhodnutí: 81

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Řízení před soudem

Předpisy: § 27 odst. 1 předpisu č. 513/1991Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

V r c h n í s o u d v Praze potvrdil usnesením ze dne 5. 1. 2005 napadený výrok II. usnesení K r a j s k é h o s o u d u v Ústí nad Labem ze dne 5. 4. 2005, jímž v části, v níž byl požadován výmaz zápisu exekuce „i z historie obchodního rejstříku“ návrh zamítl (výrok I.) a současně rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (výrok II.).

Odvolací soud – odkazuje na ustanovení § 28 odst. 6 zákona č. 513/1991 Sb. – přitakal soudu prvního stupně v závěru, podle kterého se do obchodního rejstříku zapíše nařízení exekuce. Povinnost provedení tohoto zápisu je rejstříkovému soudu stanovena přímo zákonem. Odvolací soud akcentoval, že rejstříkovému soudu nepřísluší přezkoumávat věcnou správnost rozhodnutí soudu o nařízení exekuce. V daném případě rejstříkový soud vycházel ze správně zjištěného skutkového stavu, tj. že usnesením Okresního soudu v Chomutově ze dne 28. 4. 2004 byla nařízena exekuce vůči povinnému M. K. (společníkovi F. E. K., s. r. o. – dále jen „společnost“) a zápis této skutečnosti provedl do obchodního rejstříku. Podáním ze dne 17. 1. 2005 oznámil soudní exekutor JUDr. I. L. rejstříkovému soudu, že pominuly důvody exekuce a pověření k provedení exekuce zaniklo dle § 51 písm. c) zákona č. 120/2001 Sb. Na základě návrhu společnosti soud prvního stupně dle § 28 odst. 7 obch. zák. zápis o nařízení exekuce u společníka M. K. vymazal z obchodního rejstříku. Odvolací soud

uzavřel, že požadavku společnosti, aby zápis o nařízení exekuce, která byla vůči M. K. dle jejího názoru vedena nedůvodně, vymazal z „historie“ obchodního rejstříku, nelze vyhovět, neboť úplný výpis z obchodního rejstříku obsahuje v časové posloupnosti zápisy a změny zápisů, jak byly do obchodního rejstříku provedeny.

Proti usnesení odvolacího soudu podali společnost i M. K. dovolání. Namítají, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Dovolatelé akcentují, že exekuce byla vedena neoprávněně, načež byla i z tohoto důvodu zastavena. Argumentují tím, že obchodní rejstřík je veřejný seznam, do kterého se zapisují zákonem stanovené údaje týkající se podnikatelů. Proti tomu, kdo jednal v důvěře v zápis do obchodního rejstříku, nemůže ten, jehož se zápis týká, namítat, že zápis neodpovídá skutečnosti. Z této definice lze dle dovolatelů dovodit, že proti M. K. byla vedena řádná exekuce, ale protože došlo k jejímu zastavení, byla tato skutečnost zapsána a následně vymazána z obchodního rejstříku, avšak z historie zápisů z obchodního rejstříku je toto i nadále patrné.

Zápis v obchodním rejstříku má chránit nejenom zájmy třetích osob jednajících v dobré víře v jeho zápis, ale i zájmy samotných osob zapsaných v obchodním rejstříku a osob tímto zápisem dotčených. Dovolatelé dále namítají, že z historie zápisu v obchodním rejstříku již není patrné, že exekuce na M. K. byla vedena neoprávněně a z tohoto důvodu byla také zastavena, navíc z obchodního rejstříku není patrné, že neoprávněná exekuce byla vedena pro bagatelní částku ve výši 3010 Kč.

Dovolatelé mají za to, že zápis v obchodním rejstříku poškozuje M. K. nejenom na jeho osobnostních právech, ale taktéž poškozuje samotnou společnost minimálně na její dobré pověsti. Dovolatelé tvrdí, že pokud by navrhovatelka žádala jakoukoli dotaci, ať již ze strukturálních fondů Evropské unie nebo jiných dotačních zdrojů, přikládá se do žádosti o poskytnutí dotace výpis z obchodního rejstříku včetně historie. Na základě historie zápisů v obchodním rejstříku by mohla být této společnosti žádost o dotaci zamítnuta. Proto dovolatelé požadují, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Usnesení odvolacího soudu je potvrzujícím usnesením ve věci samé; dovolání proti němu proto není přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. Přípustnost dovolání nelze dovodit ani z ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř., když usnesením odvolacího soudu bylo potvrzeno v pořadí první rozhodnutí soudu prvního stupně.

N e j v y š š í s o u d dovolání zamítl.

Z odůvodnění:

Zbývá posoudit přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. Podle tohoto ustanovení je přípustné dovolání proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle písmena b) a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Zásadní právní význam dovolací soud shledává v řešení otázky, zda lze povolit výmaz skutečnosti zapsané do obchodního rejstříku tak, aby z úplného znění rejstříkové vložky nebylo patrné, že byl takový zápis proveden a následně vymazán.

Podle ustanovení § 27 odst. 1 obch. zák. je obchodní rejstřík veřejný seznam, do kterého se zapisují zákonem stanovené údaje týkající se podnikatelů nebo organizačních složek jejich podniků, o nichž to stanoví zákon.

Jednotlivé zápisy do obchodního rejstříku provádějí tak, že se zapisovaná skutečnost запиše do obchodního rejstříku s uvedením data, ke kterému k zápisu došlo. Výmaz takové skutečnosti se

provádí tak, že se učiní záznam o provedení výmazu s uvedením data, ke kterému k výmazu došlo. Uvedený postup umožňuje kdykoli následně zjistit, jaké skutečnosti byly do obchodního rejstříku zapsány.

Zatímco tzv. aktuální výpis z obchodního rejstříku zachycuje pouze údaje, zapsané do obchodního rejstříku k datu, kdy je pořizován výpis, tzv. úplný výpis z obchodního rejstříku zachycuje nejen aktuální údaje o zapisovaném subjektu, ale i všechny údaje, které kdy byly do obchodního rejstříku zapsány a následně vymazány.

Požaduje-li určitý orgán (např. orgány Evropské unie pro účely rozhodnutí o přiznání dotace, jak uvádějí dovolatelé) úplný výpis z obchodního rejstříku, činí tak nepochybně právě proto, že pro komplexní posouzení věci potřebuje znát nejen aktuální údaje z obchodního rejstříku, ale i údaje dříve zapsané, ale již vymazané. Pokud by se dříve zapsané údaje z „historie“ obchodního rejstříku vymazaly tak, jak požadují dovolatelé, ztrácelo by pořízení tzv. úplného výpisu z obchodního rejstříku smysl.

Nastane-li u zapsaného subjektu situace, kdy bylo soudní či jiné rozhodnutí, na jehož základě došlo k zápisu určité skutečnosti do obchodního rejstříku, následně zrušeno, protože bylo vydáno neprávem, lze tuto skutečnost prokázat příslušným rozhodnutím o zrušení rozhodnutí původního, aniž by přitom došlo k narušení úplné evidence skutečností týkajících se zapsaného subjektu, a tedy i k ohrožení účelu provádění zápisů do obchodního rejstříku. Přitom dle názoru dovolacího soudu není vyloučeno, aby rejstříkový soud v rámci „ostatních skutečností“ zrušení rozhodnutí o nařízení exekuce včetně jeho důvodu zapsal do obchodního rejstříku.

Protože se dovolatelům prostřednictvím uplatněných dovolacích důvodů správnost právního posouzení věci odvolacím soudem zpochybnit nepodařilo, Nejvyšší soud dovolání podle ustanovení § 243b odst. 2, věty první, o. s. ř. zamítl.